

"Per El Último de la Fila, la música és una eina"

'La Rebelión de los hombres rana' és el nou disc del grup de rock El Último de la Fila. El duet fantàstic de Quimi Portet (Vic) i Manolo García (Barcelona), tornen als escenaris amb un disc sota el braç, després de quasi dos anys sense activitat musical pública. Mentre en Quimi assaja el primer concert de la gira, EL TEMPS ha parlat amb Manolo García del disc, del grup, de l'actitud personal davant la vida i com es mira la societat.

Han convertit els estudis Gemma de Barcelona en centre de trobada amb els periodistes. Manolo García, el cantant d'El Último de la Fila, ha passat tot el dia responent preguntes en nom del grup, i malgrat tot al final del dia encara rep amb atenció els periodistes, els asseu còmodament davant un immens multipistes i els fa escoltar els temes del disc, sense dir res. La primera impressió que imprimeix sobre els comunicadors és el d'unes cançons treballades al mil·límetre.

—Heu tingut molt temps per fer el disc?

—Sí, i ho hem aprofitat. Hem estat nou mesos, cosa que dóna molta tranquil·litat i et permet anar fent. A més, hem estat sols...

—En Quimi i tu?

—Sí, i potser més ell, perquè ha fet la producció. Això es nota en la varietat de les cançons, els sons, el desenvolupament, el resultat final de cada tema. Evidentment hi ha coses en comú, com la veu, la manera de compondre, els ambients.

—Sobretot la veu és un dels vostres elements més identificadors.

—És clar, per bé i per mal. La veu és una cosa que marca tots els grups. La manera de cantar sempre deixa... la "baba del cargol" per la qual es reconeix a un grup.

—Quin ha estat el procés del disc?

—Hem tingut molts mesos per trobar-nos, a més el 94 va ser un any sabàtic que vam aprofitar per anar fent maquetes. El procés ha estat bastant gradual, vam començar l'any passat a fer cançons i a començament d'aquest vam començar a passar pel sedàs els temes. Amb les melodies triades i definides hem fet les lletres.

—Al 50% com sempre?

—Sí, entre en Quimi i jo. Ens hem ajuntat dues persones que als dos ens agrada escriure lletres per cançons. Però no solament un text com a excusa perquè surti el cantant i faci quatre crits. Ens agrada dir coses. Amb això no vull dir que ens agradi ser ni transcendents ni llançar missatges. Parlo de deixar anar petites coses nostres, petits missatges d'una manera molt seriosa, molt divertida molt el que vulguis però d'una manera seriosa. Hi ha lletres on la ironia és el que mana, hi ha lletres més sentimentals, més interiors...

—Quines són aquestes coses de què parles i cantes?

—Cosos personals. Les petites alegries i les petites decepcions que tens a la vida, com tot-hom. Estan enllaunades en el disc, d'una manera més o menys oculta.

—És dur desfer-se de les vivències personals d'aquesta manera?

—Sí, per això nosaltres sempre ho fem en clau. Com si fos amb llimona i tinta invisible. No ens agrada obrir-nos les carns i dir: "tema social, endavant!, no heu de fer això, hauríem de fer allò". Ens fa una mica de vergonya, tot i que hi ha gent que fa aquest tipus de lletres i els hi queda molt bé. Tenim pudor i cautela, ens espantaria fer el ridícul, i suposo que l'hauré fet, però intentem no fer-lo.

—Més que petits secrets, les lletres d'El Último de la Fila són més aviat surrealistes.

—Una mica ho som nosaltres mateixos. En la vida real i en la surreal, en totes les vides i de nit i de dia. Amb les nostres amistats i la gent amb què ens movem, potser de vegades portem un pedal una mica confús, fins i tot amb nosaltres mateixos. A mi m'agrada molt la pintura i el surrealisme en concret. De vegades et trobes en carrerons sense sortida i veus que et trobes en un forat, però vas buscant petites coses per sortir-te'n, llibres, quadres, música, et distreus a tu mateix. Per això la ironia i l'eixelebrament és necessari, si tot és seriós el joc esdevé molt estrany.

—També és una forma de protegir-te...

—Tothom utilitza les seves proteccions, nosaltres intentem ser coherents amb nosaltres mateixos. No es pot viure dient-se mentides a un mateix, de vegades ho fem, però malgrat això intentem ser mínimament coherents. Amb això no vull dir que ho tenim tot clar. Simplement intentem no ficar molt la pota, i tant que la fiquem!, però intentem anar amb compte. I de vegades tenim ganes de ficar la pota perquè ens ve de gust, i al contrari. La música per nosaltres és una eina per ser una mica feliços, quan componem, quan fem gires, quan veiem que la gent ve i s'ho passen bé. Es llavors quan pensem que algunes coses tenen una mica de sentit, no tot és una bogeria ni tot és un disbarat... o no tot és collonut. Hi ha moments que estan molt bé i la música és un d'aquests moments.

—*Ho plantejes com una necessitat vital.*

—Sí, per això quan parlo amb gent que em diu que els Rolling Stones o el Neil Young són uns vells i com és que els deixen pujar als escenaris, jo responc que els entenc. Aquests artistes són persones vives, amb ganes, i potser són nens i tenen il·lusions i hi tenen tot el dret. No volen folrar-se, no volen res més, volen estar dues hores dalt d'un escenari. El Dylan ve a Barcelona, encara que estigui fet pols, perquè sí, perquè té ganes de tocar la guitarra, de dir tot allò una altra vegada. Una mica com ser nens tota la vida, fent el bandarà. Si no què, et converteixes en un tiet, amb tots els respectes, mirant Tele5. No!, hi ha gent que no volem fer això i tenim tot el dret a no fer-ho, i l'obligació que ens marquem amb nosaltres mateixos.

—*Ets molt romàntic.*

—És veritat, sóc molt romàntic.

—*Però hi ha artistes internacionals que viuen amb un tren de vida que han de mantenir com sigui. I això no és tan romàntic.*

—Això ja és una altra qüestió. Si tu et compres un castell de mil milions de peles i per pagar la hipoteca has de fer no sé quantes gires és el teu problema. T'has embolicat tu sol. Jo no en parlo, i no m'hi ficaré, qui vulgui fer-ho que ho faci. A mi aquesta gent no m'interessa. Jo demano permís per ser una mica ingenu.

—*Una mica Peter Pan?*

—És clar! Cadascú es busca la vida com pot. I estic fart dels "JASP" i dels "fes-t'ho", "posa-te'l", "vigila", "endavant", "endarre", "no votis", "vota", estic fins al monyo de tot plegat. Tinc dret a ser una persona individual sense estat, societat, sense família, ni municipi ni sindicat, com diu el Quimi. No vull res, de vegades vull ser una persona que passa quatre dies penjat, badant. No puc fer-ho, això?... no faig mal a ningú. Sóc rar? No, sóc jo. Amb la música és el mateix, hi ha molts tipus de pell, no tothom és collonut. Ara, del músic, se'n presumeixen les ganes. Fins i tot aquell que ha de fer gires per pagar-se un castell, com el Mick Jagger, dalt de l'escenari s'ho passa bé. Cantar, compondre i pensar en una altra cosa no es pot fer, t'ha d'agradar encara que sigui una mica.

—*Abans has parlat de quedar-se sol badant, tu creus que és possible fer-ho això avui, en aquesta societat?*

—Sí. L'horitzó te'l poses tu. Si has de ser tota el dia un esclau per mantenir quatre pàrquings, quatre cotxes, un iot, hauràs de fer moltes bogeries. Si no vols un iot ja treballaràs menys; si tampoc no vols cotxe, encara treballaràs menys. És millor tenir cotxe i tenir iot? diuen que sí, i tothom va en aquesta direcció, però no és l'única, hi ha altres direccions. I no es tracta d'anar-se'n al Tibet amb

"Tinc dret a ser una persona individual sense estat ni societat, sense família, ni municipi ni sindicat, com diu el Quimi. No vull res, de vegades vull ser una persona que passa quatre dies penjat, badant. No puc fer-ho, això?... no faig mal a ningú. Sóc rar? No, sóc jo."

els budistes, pots anar-te'n a un poblet, o inclús agafar una túnica i una branca de cirerer i fer el camí de Sant Jaume, tot és possible. Però aquesta idea del més guapo, els més fatxenda, el més JASP,... això ho pensen uns, d'altres no pensen això. Potser tornem a la utopia hippy, dels 70...

—*Creus realment que tornem a aquesta època?*

—No, ni existirà mai, però per uns quants sí. Per mi el més important és la dignitat, el que no es pot és deixar que et mengin el coco tot el dia amb el que has de fer. Cadascú ha de ser el seu propi penell, aquesta és la meua petita filosofia de butxaca. I no dic que sigui la bona, és la meua.

—*I el dia que la teua música no agradi?*

—Evidentment arribarà, perquè tot arriba en aquesta vida. Llavors me n'aniré a casa. Però no voldrà dir que deixi de ser músic, simplement no seré famós. Però tinc clar des del principi que sóc músic, i això no vol dir només tocar davant de 20.000 persones. Significa també ser músic per hobby, com en moltes altres coses. L'absència de vanitat és molt maca.

—*Però això és una determinació que ha de prendre cadascú.*

—Sí, evidentment. En Quimi i jo fem cançons perquè les escolti la gent, fem gires, toquem... El Quimi sempre ho diu, recorda que en la primera comunitat aprofitava la xocolatada i ja els feia escoltar la seva cançó. Són aquestes ganes de fer soroll, cantar, ser promotors de gresca i xerinola, és una cosa que ens ve de petits.

—*Dins de la música popular us consideren estranys perquè no teniu ni escàndols, ni sortiu a la televisió per coses alienes a la música. Al revés d'altres artistes que han aprofitat aquests recursos i s'han fet famosos...*

—Es que això es nota. La gent que ens ve a veure nota de què anem, per bé i per mal. En cada petit acte que fem el públic ens descobreix. El que passa és que després de deu anys de gires, a qui li agrades, li agrades, i a qui no, doncs no. No hi ha terme mitjà.

—*És fàcil enganyar el públic?*

—Jo crec que no. Una cosa és l'èxit de l'estiu, que està molt bé i és molt simpàtic, i l'altra és gent que es proposi fer discos de llarga durada, cançons, explicar coses, posar i treure guitarres, fer ritmes... músics d'afecció, de vocació. Una altra cosa és l'Orquestra Martinez, que és molt respectable, però que té una visió concreta de les hores de feina i del sou. Nosaltres no tenim aquesta tirada. No anem als pobles a fer el concert just i prou, no. El globus que portem no el podem deixar a casa quan anem de gira. Som com som, ni millors ni pitjors, però som sincers, no ens posem postissos.

—De fet em parles de l'essència del rock.

—És clar. A mi què m'importa si el Carlos Santana porta desodorant o no, es retalla el bigot o te càries. M'agraden les seves cançons, el mestissatge i si m'asabento que treu un disc triple me'l compro. No he de dormir amb ell. O m'agrada la seva música o no m'agrada, els prejudicis són un llast.

—Últimament veiem a Barcelona grups de fora que vénen, fan tres quarts d'hora i se'n van.

—Jo no puc fer això. Després d'hores de viatge, arrossegant maletes pels aeroports jo no puc anar a conferències de premsa de tres minuts i fer un concert. Per això no hi vaig. Si vaig a Caragues tocaré les dues hores normals i si puc em posaré pesat i encara tocaré més. No anem a Caragues cada dia i ens presentem davant de 2.000 persones de l'altre cantó del mar. Són persones i els agrada la música. I per molta gent, i per mi també, la música és una petita religió. Em compro discos, me'ls poso al cotxe, poso la ràdio. Es un globus, una religió, petita religió, indefensa religió. No fa mal a ningú, no dona res, no demana res, no exigeix res, és lliure totalment. Darrere o davant de la música hi ha persones, no robots.

—Tornem al disc. El títol va sortir d'una cançó, és una cosa estètica només?

—Té una part estètica i una part d'aquelles coses petites d'un mateix de què parlàvem. Nosaltres tenim vocació de sèrie B. N'hem tinguda durant molt temps, per la premsa vam ser un grup maleït durant molt temps. Estàvem farts de ser grup maleït. A més, però, també hi ha espai perquè qui vulgui llegir entre línies hi trobi la nostra petita revolució. No parlem de canviar el món, és qüestió d'estar bé sense fer mal als altres ni que te'n facin.

—Tornem a la utopia?

—Sí, les petites utopies. Ni tot és possible ni tot és impossible. Hi ha trucs.

—També hem de tornar a l'individualitat?

—Evidentment això s'ho ha de muntar cadascú. Tots hem de tenir la nostra parcel·la personal d'aire al nostre voltant. La democràcia és perfecta, però la democràcia vol dir més coses, no només votar, hi ha altres drets.

—La democràcia que tenim és perfecta?

—No dic que sigui perfecta, entre el pitjor és el millor. Com diu el Quimi, podria ser pitjor. Ara el llop porta pell de be. Quan el llop era llop estava claríssim què era. Ara et ve un be molt maco i et fot una clatellada que et

—És impossible que us separi res?

—Res és impossible. Però nosaltres tenim una petita fórmula i és que per sobre de tot, encara que faci vint anys que convius amb una persona, li has de tenir un respecte, i has d'admirar-lo una mica. Alguna cosa que t'agradi de l'altre. Això nosaltres ho tenim. I això guanya al que pugui haver-hi de cansament, que en una relació de parella laboral n'hi ha. De fet cada cop que acabem una gira ens separem i no ens veiem més. Passen dos mesos i ens truquem per escoltar coses. Però som persones adultes, i entre els dos som molt diferents.

—En aquest any sabàtic que heu tingut a què us heu dedicat?

—A compondre i a viure tranquils. Jo, a més, he pintat molt.

deixa clavat. I encara pitjor, ara te la foten i a sobre t'has de deixar. I no solament és qüestió de l'estat espanyol, parlo en general d'occident. Hi ha un fariseisme galopant.

—Parlant de fariseisme occidental, quina sensació et dona un organisme com l'ONU?

—Per descomptat que no sóc cap expert, però com a ciutadà em fa molta por i molta pena. Paguem molts impostos, tenim uns exèrcits, unes democràcies, unes lleis, uns acords, però després veus que tot són paraules. Hi ha molta gent amb una ambició i unes ganes de manipular molt grans, que fan por. Després quedem la resta de gent del carrer, que repetim: "això no!", però ells ho fan i hi tornen una i més vegades. La gent té paciència i bona fe, però es troba impotent. I ens hem de sentir bé a la vida, i quan parlo de bé no em refereixo a qualitat de vida.

Una paraula que em fa fàstic, què és qualitat de vida?! Tenir un xalet adossat al Vallès Occidental? No, penso que és una altra cosa.

—Davant d'això quina posició personal queda?

—Si tu penses una cosa, has de ser coherent, has de dir-la, has de participar. Si ho tens molt clar i vols, una forma de coherència és anar al desert i negar-te a participar en aquesta mascarada. I si tens clar que has de participar, doncs t'has de comprometre, has de ser coherent. No pensar tant en tu mateix i pensar més en el bé comú. No sóc cap expert, però és el que penso com a persona. M'estic posant pastoral, però si fa no fa és això. Aquesta coherència, aquesta humanitat és l'únic que ens queda. Hi ha moltes causes per defensar, però d'entrada s'ha de ser decent amb un mateix, a partir d'aquí, tu veuràs.

—Ara ja deveu tenir moltes ganes de tornar a pujar als escenaris.

—En això som diferents el Quimi i jo. Ell prefereix estar a l'estudi i a mi m'agrada més la vida nòmada. Ell està més satisfet preparant el disc, li agrada molt compondre cançons i una mica menys anar de gira. Ens complementem l'un a l'altre.

—Tornem altre cop al disc.

—És que m'enrotllo molt.

—Ja va bé, conèixer més coses dels qui pugem als escenaris.

—Si el Quimi estigués aquí també t'explicaria històries, perquè a banda de músics o abans que músics, som persones. **Oriol Cortacans**